

HEMSKHETER I BULLAREN

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA
MELLAN ÅREN 1850 OCH 1900

Källmaterial

7 MENED M.M.
BEGÅNGET: 1862 – 1868
GÄRNINGSMAN: KRISTIAN PERSSON I HÅLKEKÄRR

Utdrag ur domboken från Bullarens Häradsrätt. Innehåller alla ingående handlingar i aktuella mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget ARKIV DIGITAL, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på ARKIV DIGITALS hemsida.

Dessa rättegångar finns även beskrivna i boken "Hemskheter i Bullaren" som gavs ut 2014 av Bullarens Hembygds-förening. Boken finns till försäljning vid föreningens museum.

Trevlig läsning

Jan Nilsson, författare

v189667.b447

1862 års Hösteting Bullarens Häradsrätt

Den 17 September 1862

Nr 53

Å Christian Persson i Hållekärr har till Tinget blifvit utfärdat stämning en så lydande ansökan:

Bil D 4

Wid upprop infinna sig parterna personligen; ingifvande Kdn följande synebevis:

bil D 5

Sdn förklarar att han icke var tillstädes vid ofvan omförmälda, eller ens dertill kallad, och att han icke vet, det han huggit något vid en Kdns rågång, än skifteshandlingarna berättiga honom.

Kdn åberopar synevittena, Lorentz Björkman och N F Tangberg, jemte Anders Hansson på Skogen under Hållekärr; hvilka vitnen är tillstädes och få, då jäf hvarken anføres eller kan utforskas, aflägga föreskrifven ed, hvarefter de, påmind om edgångens vikt, höres vid särskilda företräden:

1- **Lorentz Björkman** tager på sin ed ofvaninförda synebevis, med upplysning att Sdn ej var tillstädes vid syne-tillfället och att vitnet icke känner om han var dertill kallad, men att Sdn var tillsagd att komma tillstädes vid en besiktning, som den 18 sistl Augusti skulle kallas af Björkman och N F Tangberg för att söka utreda, om Sdn vid sin huggning gått utöfver bestämda gränser, vid hvilket sistnämnda tillfälle, då Sdn ej tillstädeskom, likväl ej kan fullt utredas, huru mycket Sdn huggit utöfver sin ved.

Uppläst och vidkänt.

2- **N F Tangberg** vitsordar ock företedde synebevisets riktighet, med samma tillägg som Björkman.

Uppläst och vidkänt

3- **Anders Hansson**: att vitnet är boende i grannskapet intill den skogspark, der öfverklagade hygget skett, och att vitnet sett dom af Landtmäteri auskultanten Ehnebom innevarande sommar enligt ofvanintagna synebevis utstakade linia. Ingen annan än Sdn och hans folk har huggit på Kdns område inom nämnda linia.

Uppläst och vidkänt.

Vt Anders Hansson fordrar ersättning för inställelsen; och tillägger Häradsrätten honom i detta hänseende 1 Rdr 50 öre Rmt, jemte lösen för transumt af beslutet, om han af en sådan handling kommer i behof, att af Kdn gäldas. Sdn inlemnar ett så lydande anförande: **Bil D 6**

Kdn bestrider att han utvisat några gränser för Sdn, hvilken därför förnyar sin anhållan om uppskof, för att inställa vittnen.

Kdn vill ock begagna nya vitnen nästa Ting.

Beslut

aflagdt den 27 November 1862.

Med bifall till parterna anhållan uppskjuter Häradsrätten målet till 2a rättegångsdagen af nästa lagtima Ting, då parterna åligger återkomma, Kdn vid påföljd att saken ändock afgöres och Sdn vid vite 10 Rd Rmt, båda vid vite af nyssnämnda belopp medhafvande vittnen eller bevis om deras lagliga kallande.

v189667.b452

Bil D 4

No 53

Till Bullarens Wällofl HäradsRätt

På grund af denna ansökan kallas och stämmas Kristian Persson i Hålkekärr till nästinstundane Hösteting med Bullarens Härad i Östad den 16 förstkommande September för att genmäla anförde påstående.
Wästeröd den 24 Augusti 1862

P Lindgren
Häradsdomare

Om kallelse och stämning anhålles å Kristian Persson i Hålkekärr till nu instundande hösteting med Häradet, för att genmäla mina påstående om ansvar och ersättning för det han inom 2ne år inhuggit på mig 26 1/4 tjog slanor och 8 1/2 tolt hus- eller byggningstimmer, som vid Tingstillfället genom syneinstrument närmare skall upplysas. Öppen talan i målet förbehålles och om rättegångsersättning anhålles, samt äfven ansvara efter förbudsdom.
Hålkekärr den 25 Augusti 1862

Olaus Andersson

v189667.b453

Bil D 5

No 53

På begäran af hemmanägare Olaus Andersson i Hålkekärr, infunno sig undertecknade, denna dag, å det uthugg på dennes mark, som Kristian Persson, i nämde hemman, genom en skifte blifvit tilldelad till uthuggning; för att syna de stubbar och värdera skogsprodukterna dertill, som den sistnämnde fader hafva huggit och låtit hugga öfver det som blifvit honom tilldelat, och hvarvid närvarande Lanftmästaren Hr Ingenieur Enebom utstakade linien, samt utvisade det öfverhuggna, då wi funno denna skogsöfverhuggning eller åverkan utgörande 525 större och mindre slanor eller 26 1/4 tjog, och ansågs i värde å 1:50 öre = Rmt Rdr 39:37 1/2 öre 98 st hustimmerträn eller 8 1/2 tolt å 12 Rdr = 102.-

Summa Rmt Rdr 141:37 1/2 öre

Således, efter vår öfvertygelse, synt och värderat, intygas
Hålkekärr den 23 Augusti 1862

Lorentz Björkman N F Tangberg
på Rör under Ulseröd

v189667.b454

Bil D 6

Nr 53

Till Bullarens Väl Läflige härads rätt

Enligt efter stämningen anförda påstående är att hafva huggit öfver linien eller rågången

För tre eller fyra år sedan då huggningen böriades var käranden eller Olaus Andersson mäd och utvisade de punkter som skule huggas efter ty jag var okänd på läget och äfven på rågången för ty laga skulle för rättades och atslutades år 1851 då denna uthuggnings park blef til dätta mit inhafvade hemman til lagd å samma hemman blef jag inehafvare för på år 1855 således var uthuggningen mig okänd men som käranden skilf vid huggningens början utvisade plan och punkterna så kunde jag inte rätta mig efter något annat hvilket rågångs utvisande skall til nästa ting mäd vittne styrkas

Hålkekärr i September 1862

Christian Persson

1863 års vinterting Bullarens Härads Rätt

1863 den 21 Januari

Nr 16

O. Andersson ./ Chr. Persson

Häradsrätten påropar uppskjutna målet No 53 i Domboken från sistlidet Ting emellan Olaus Andersson i Hälkedalen, Kdn, samt Christian Persson derstädes, Sdn om ansvar för olofligt skogshygge.

Parterna infinna sig personligen, åtföljda af Sven Ivarsson i Ådelet, hvilken de å båda sidor åberopa såsom vittne; och då jäfsanledning icke förefinnes, får Sven Ivarsson aflägga sanningsed, varnas för missbruk deraf samt berättar: att vittnet sommaren år 1858 eller 1859 köpt af Sdn afverkningsrätten på den skogspark den Sdn vid laga skiftet i Hälkekärr, hade fått sig anvisad att afverka inom Kdns rågång. Innan någon huggning företogs, åtföljdes vittnet till skogsparken af båda parterna, för att de skulle utvisa parkens gränser. Parterna kunde likaväl icke finna sig sig om gränserna. Kdn påyrkade de rålinier som vid laga skiftet skulle hafva blifvit bestämda men hvilka hvarken han eller Sdn kunde utvisa, hvaremot förklarade att han följer de gränser som hans företrädare på hemmanet iakttagit och sedan Sdn utvisat några märken, som skulle hafva varit ansedda såsom rågångspunkter, utblekade han derefter i träden rågångslinien. Såvidt vittnet hörde, godkände dock icke Kdn denna utblekning utan fprdrade tvärtom att huggningen skulle uppskjutas tills landtmätare blifvit tillkallad och utstakat hvarut linien rätteligen ginge. Emellertid verkställde vittnet uthuggningen efter den af Sdn utvisade linia, och utgjorde det af vittnet huggna, hvilket ock blifvit bortfördt 29 famnar gran och furuved, hvarföre vittnet betalt Sdn efter 4 rdr rmt famnen.

Uppläst och vidkänt

I fordrad ersättning för inställelsen tillerkännes vittnet två rdr rmt, hvilket belopp, jemte lösen för utdrag af detta beslut, derest vittnet för ersättningens utfående kommer deraf i behof, parterna förpliktas att till hälften hwardera förskjuta.

Kdn yrkar bifall till stämningen och rättegångsersättning enligt följande ingifna räkning: **Bil E 2**

Sdn anhåller om uppskof för att inkalla nya vittnen till intygande det parterna voro öfverens om rågången och att Kdn sjelf var närvarande då vestra linien, den hvarom parterna egentligen skola hafva varit skiljaktiga, uppgicks; men Kdn bestrider uppskofvet.

Utslag aflagdt den 24 Februari

HäradsRätten finner Sdns anhållan om uppskof icke skäligen kunna afslås; hvarföre målet utställes till vidare handläggning å nästa lagtima Ting i häradet, 2dra rättegångsdagen, då parterna, wid äfventyr att målet ändock afgöres, skola wid HäradsRätten sig infinna, Sdn, vid lika påföljd, medhafvande de vittnen, af hwilkas hörande han will i målet sig gagna; eller särskild med bevis om deras lagliga inkallande.

Bil E 2 No 16

Kostnad

s-Räkning

å Kristian Persson i Hälkekärr uti det mellan honom och mig anhängiga rättegångsmål wid Bullarens Wällofl. Härads-Rätt rörande skogsuthuggning och skogsåverkan.1862.

Stämningsmerke	Rmt Rdr	3.-
mitt besvär och tidsspillan dermed		1:50
till Landtmätaren för att på utstaka uthugget		10.-
mittbesvär och tidsspillan att erhålla honom		2.-
till syninbgsmännen å det gorda öfverhugget		
2ne dagar		8.-
mitt besvär och tidsspillan dervid		2.-
mitt besvär och tidsspillan wid sistförflutna		
höste-ting i detta mål		1:50
Utslagslösen för anförda Tings Protokoll i		
detta mål (No 53 d. 17 Sept)		3.

mitt besvär och tidsspillan dermed	1:50
till vittnet Anders Hansson under Hålkekärr	1:50
Summa rdr rmt	34

Tillkommer
innevarande års wintertings rättegångs
omkostningar och besvär i detta mål
Hålkekärr den 20 de Januari 1863

Olaus Andersson

v189668.b160

Den 6 Maj 1863

N. 11

Wid upprop af det från sistledet Ting uppskjutna målet N 16 i då hållna Domboken emellan Olaus Andersson i Hålkekärr Kdn samt Christian Persson derstädes Sdn om ansvar för olofligt skogshygge infunnos sig parterna personligen utaf hwilka Sdn nu bestrider det rågången ifrågakomnas skogsmarken har den sträckning som Landtmäterieleven Ehnebom för vittnena Björkman och Tangberg utvisadt samt förmenar i allt fall Ehnebom icke hafwa warit behörig att uppgå nämnda rågång, hwarför Sdn yrkar att något afseende icke bör fästas å den af Ehnebom wrkställda rågångsutstakningen.

Kdn önskar i anledning häraf ? till nästa Ting för att få omtvistade rågång af wederbörlig landmätare i lga ordning uppgången, men anhåller emellertid om vittnetsförhör med Anders Swensson under Amunderöd och Anders Pettersson i Hålkekärr.

Emot Anders Pettersson anmärka Sdn såsom jäf att han med Anders Pettersson har rättegång hwilken för närvarande hwilar oafgjord med denna domstol; och som af sagda uppgift af Anders Pettersson ?, förklarad ? sistnämnde ? att i målet vittna, hwaremot Anders Swensson som lemnat

?, aftager sanningseden, erinrad om dess vigt samt höres berätta:

(Anders Pettersson bedömdes vara jävig varför ednast Anders Swensson tilläts vittna. Förf.anm.)

att vittnet, som ? på foder, förut hörda vittnet Sven Ifwarsson i Ådelet, af vt inköpt afverkningsrätten å ?? , instämman till alla delar i Sven Ifwarssons berättelse med undantag att vittnet icke kan bestämdt uppgifva huru många famnar den af vittnet å sträckan afverkade weden utgjort; hwaremot vittnet tillägger, att Sdn under det afverkningen af vittnen verkställders i Kdn frånvaro utwisat rågången, hwarintill vittnet af honom tillstadd att hugga längre in på Kdns skog än

densamma förut blifvit genom blekning å träden af Sdn i motparterns närvaro utmärkt.

Uppläst och vidkänt.

I fordrad ersättning för inställelsen tillerkännes vittnet 5 rdr rmt att ?? jemte lösen för utdrag af detta beslut derest vittnet för ersättningens utfående kommer deraf i behof.

Härefter inlemar Kn denna vittnesattest:

Till mitt med et **Litt C.**

Vidare åberopar Kdn ett så lydande skriftligt anförande:

Till Bullarens **Litt D.**

Slutligen fortsätta Sdn ? af hustrun Stina Olsdotter i Berg, att han för början af detta Ting sökt hennes man Nils Larsson för att inkalla honom till vittna i målet men att Nils Larsson för närvarande vistas i Norge

(mycket svårtydd text antyder dock att Sdn vill kalla in vittnet Nils Larsson till nästinstundande års Winterting i häradet. Förf. Anm.)

Utslag
se N 63

v189668.b152

No 11. Litt C.

Till mitt, vid Bullarens Wällofliga HäradsRätt den 17 de September 1862 aflagda wittnesmål, mellan Olaus Andersson och Ksistian Persson uyi Hållkekärr, rörande skogsåverkan; får jag, på min i detta mål aflagda Ed tillägga: att den ifrågavarande åverkan skedde sent på hösten 1861: försäkras, i nedan skrefne wittnens närvaro, med mitt namns underskrift.

Skogen under Hållkekärr den 5te Maj 1863.

Anders Hansson
med h.o.p.

Wittnen
Lorentz Björkman
på Rör

v189668.b153

No 11 Litt D

Till Bullarens Wällofliga HäradsRätt

Till vidare upplysning uti det mellan mig som käre och Kristian Persson i Hållkekärr som svarande, wid Wällofl. HäradsRätten anhängiga Mål, rörande skogsåverkan; får jag anföra: att wid det tillfälle då Sven Ifvarsson på Ådalet, med sitt folk högg på ifrågavarande uthugg, hvilket Svaranden till honom försäldt, så yttrade han till anförde huggare efter hvad berättadt är, ungefärligen: att detta uthugg, som min företrädare Lars Persson skulle lemnat till Olaus Anderssons (käreandens) företrädare Anders Olsson, men detta gör jag, emedan jag är missnögd öfver det att Olaus Anderssons fader sökt mig för ?kostnad, och jag blänker (hugger på träden som utvisar) hvad som skall huggas, äfven derföre öfver rågången; hvilket förhållande äfven med wittnenas utsago styrkes. Således är Svarandens föreburna okunnighet ej sant och denna hans åverkan företagen af illvilja och hat mot min Fader, hvarföre å honom yrkas det ansvar Lag stadgar samt enligt stämningens lydelse, böter enligt förbuds dom, skadans godtgörande och rättegångsersättning.

Hållkekärr den 6te Maj 1663

Olaus Andersson

v189668.b231

No 63

Uti målet No 11 i denna Dbok meddelas följande

Utslag

Med bifall till Kdns anhållande warder målet ytterligare uppskjutet till nästa lagtima ting i häradet. 2:a rättegångsdagen, då parterna vid förut stadgad påfäöljd, skola wid Hrätten sin infinna, Kden beredd att wisa det rågången omkring ifrågakomne skogsparken då blifvit af vederbörande Landtmätare i laga ordning uppgången samt Sden försedd med bevis att han låtit lagligen inkalla det eller de wittnen, af hvilkas hörande han will i målet sig gagna.

v189668.b328

Den 16 September 1863

No 11

Wid upprop af det främ sista Ting uppskjutna målet nr 11 i då hållna Dbok emellan Olaus Andersson i Holkekärr, Kdn, och Christian Persson derstädes, Sdn, om ansvar för skogsåverkan, infinna sig parterna personligen, af hvilka Kdn företer en så lydande handling

År 1863 et **Litt C.**

Sdn anhåller om ytterligare förhör med förut hörde wittnen, Lorentz Björkman i Rör och N F Tangberg i Ulseröd hvilka fortfarande lemnas ojäfigt samt få, på redan aflagd wittnesed och efter erinran om dess wigt, särskildt höras berättta.

1:/Lorentz Björkman att wittnet widhåller sin förut afgifna berättelse med ändring och tillägg enligt en så lydande ?

Syneprotokoll et **Litt D**.

Derjemte uppskattar vittnet förberörde 2ne sågstockarna till 1 rdr 50 öre stycket, samt intygar att de i nu ingifna attesten upptagna skogseffekterna blifvit huggne in på Kdns skogslott utöfver den af ? ? Landmätare Ahlenius uppgångna skiljningslinia hwarintill Sden egt rätt att afverka skog.

2:/Tangberg lika med Björkman med ? att i ena ändan af ifrågavarande rågångslinea den af Ehnebom utstakade rågången gått 8 1/2 alnar för långt in på Sdns lott, men i den andra deremot helt obetydligt in på Kdns egoområde, å hwilket sednare skillnadsstycke funnits funnits afverkade de såsom tillägg i sista Syneprotokollet upptagne 1 timmerstock, 5 famnar ved, 15 störrar; uti hvilket tillägg äfven vittnet Björkman nu instämmer.

Berättelserna, upplästa, vidhålleas af vittnena, hvilka i fordrad ersättning för inställelsen tillerkännas 1 rdr 75 öre rmt hvardera att af Sden, ? jemte lösen för utdrag af beslutet här, deraf vittnen för ersättningens utfående komma därför i behof.

Kdn påstår att omstämda afverkningen föröfvats under år 1861 och de 2 nästförutgångna åren samt inlemnar, under tillkännagifvande att samma afverkning skett å egorna till Anders olsson år 1855 egde men sedan nu tillhörig 1/3 mantal Holkekärr, utdrag af HäradsRättens Dbok för den 15 Maj 1855, No 153, utvisande:

v278499.b5910.s1107

Nr 153

På derom skriftligen framställd begäran stadgar HäradsRätten ett vite af sexton rdr 32 sh banko, hvar till, utom böter efter lag och skyldighet att ersätta skador, en hwar gör sig förfallen, som å ägorna till Anders Olsson 1/3 mantal Holkekärr och 1/4 mantal Ulseröd föröfvar skogsåverkan, nedrifver hägnader, lemnar lid eller grindar öppna, betar eller wattnar kreatur, begagnar otillåtna vägar eller olofligen fiskar i hemmanets fiskevatten; skolande denna förbudsdom, för att kunna tillämpas, årligen i Sockenkyrkan uppläsas och med wederbörande predikande Cerris förses.

;och har detsamma enligt å Domboksutdraget återkommande ? blifvit i Nafverstads kyrka uppläst den 9 Sept 1855, 31 Aug 1856, 5 April 1857, 9 Maj 1858, 29 Maj 1859, 28 Aug 1860, 15 Dec 1861, 25 Maj 1862 och den 31 Maj 1863.

Widare åberopar Kdn följande:

Kostnadsersättning et **Litt E**.

Sdn, som medgifver att Kdns ifrågav 1/3 mantal Hälkekärr är samma hemman, som Anders Olsson förut egt, bestrider att han sjelf eller genom andre afverkat större ller mindre del af de utaf Björkman och Tangberg omvitnade skogseffekterna samt anmärker emot Kdns anspråk på kostnadsersättning, att någon godtgörelse å Sdns sida icke bör ifrågakomma för den af Enebom verkställda utstakningen; hvarjemte Sden i öfrigt yttrar sig skriftligen sålunda. Till Bullarens et **Litt F**.

Slutligen öfverlemnar parterna målet till domstolens ?, dervid äfven Sdn för sin del fordrar ersättning för rättegångskostnader och begå del af alla protokollen med blifvande utslag emot lösen.

Utslag
se nr 66.

No 11 Litt D.

Synprotokoll som af undertecknade nedan skrifne dag å Hr Ingenieur I M Ahlenius framställning och af hemmanägaren Olaus Andersson på Holkekjerr begäran öfver den honom tillhörande skogsmark, hvarå hemmanägaren kristian Persson i nämde hemman öfverhuggit öfver från den af bemälte Hr Ingenieur förledne gårdag uppgådda linie och warvid wi befunno den skillnad i denna och den af Hr Ingenieur Enebom uppgådda linia, att den nya eller förstnämnda linien i norra ändan af anförde skogsmark gick wester om den sistnämnda eller af Enebom uppgådda, men deremot i södra ändan öfver densamma och räknade wi nu de stubbar som wi befunno wid ifrågavarande tillfälle huggne öster om den nya förledne gårdag uppgådda ofvan anförda linie och befans dervid som följer:

	lågtimmer	Långtimmer	slanor	stör
		4	27	10
		5	30	15
		3	17	6
		7	16	6
		14	86	24
			18	
		7	25	10
		2	9	7
		5	32	
		1	10	
		2	6	
	1	6	4	
		6	24	10
Transport	1	62	307	88
			68	
	1	6	25	
Summa	2	68	400	88
Tillkommer		1	5	15
Total s:a	2	69	405	103

Anmärkningar

1o I anförd ordning har berörda mark, styckevis blifvit räknad.

2o Första summan är på den mark som förledet år blef räknad, och hvadsom tillkommer, på mark, der nordföre

3o Wärderingen å ifrågavarande skogsprodukter ansågs vi böra wara enliga med förlida års af oss uppgorda och i HäradsRättens Protokoll införda SynInstrument, med undantag af stör som då ej blef upptaget men i detta Instrument efter protokoll är upptaget till 103 i värde ansedt till 2 Rdr Rmt.

4o Den skilnad som uppkommit uti detta och förlidna års Instrument härrör egentligen deraf att Ahleniuska linien i södra ändan går öster om om Enebomska linien och i norr wester om densamma samt att i förlidna års Instrument ej stör blef upptaget hwaraf händt att de nu beräknade större störar blifvit som slanor betraktade.

Så synt och värderadt, får wi, under den af oss i målet afgångna Ed, meddela, och med våre egenhändiga namns undertecknande bekäfta, som skedde på Holkekjerr den 15 September 1863

Lorenyz Björkman på Rör
f.d. Kustuppsyningsman

N F Tangberg
under Ulseröd

v189668.b438

No 66

Uti målet No 11 i denna Dombok meddelas följande

Utslag

Som någon bevisning af bindande beskaffenhet, emot hwad Sdn i målet invändt, icke förekommit derom att omstämnda afverkningen till större eller mindre del del föröfvats inom de 2ne näst före stämningens delgifvande förflutne åren, alltså och då kåranden jemlikt Kungl förordning den 20 Jan 1779. wid sådant förhållande numera icke eger rätt att öfver ifrågavarande förbrytelse klaga, finner Häradsrätten käromålet icke kunna till någon ansvarsföljd för Sdn föranledas.

Hwad åter angår Kdns ersättningsanspråk, pröfvar Häradsrätten, på grund af hwad i målet förekommit och då sanning annorledes icke utrönas kan, lagligt att, med stöd af 29 och 30 §§ i 17 Kap Rättegångsbalken, ålägga Sdn att, derest han förmår, med ed sin wita och betyga: att Sdn icke sjelf eller genom andra afverkat eller låtit afverka de af Lorentz Björkman och N T Tangberg wid detta Ting omvittnade 2 sågblockar, 69 timmerträd, 405 slanor och 103 störrar eller någon del af desse skogseffekter, som Sdn må under eden uppgifva; dock lemnar Sdn på denna edgång betänketid till nästa lagtima Ting i häradet, första rättegångsdagen, då Kdn wid förut stadgad påföljd, samt Sdn, wid äfventyr att anses hafva åt eden brustit, skola wid Häradsrätten sin infinna, Sdn, vid enahanda äfventyr, beredd att eden å sagde dag fullgöra, och, om han önskar eden gå, wid wite af tio Rdr Rmt, försedd med sin själasörjares bevis om Sdn frejd och christendomskunskap samt derom att Sdn, medhafvande detta utslag, minst en månad före edgångsdagen och sedermera så ofta han kallats hos själasörjaren sig inställa och blifvit af honom allwarligare undervisad om edens wigt och wådan af mened; wiljande Häradsrätten, sedan sig wisat om Sdn eden går eller deråt brister, vidare utlåtande i målet meddela.

(Besvärshänvisning)

v189668.b307

No 11 Litt E.

Kostnads-Räkning uti rättegångs målet vid Bullarens Wällofliga HäradsRätt mellan undertecknad och Kristian Persson i Holkekjerr rörande skogs-öfverhugg.

1863 – Den uti HäradsRättens protokoll af den 21 Januari

införda räkning	Rmt Rdr	34
mitt besvär och tidspillan vid sistförlidna winterting		1.50
Protokollslösen för detta winterting		2
mitt besvär och tidspillan dervid		1:50
Till wittnet Anders Svensson på Amunderöd innevarande		
års sommarting		5
För inlagans författande till upplysning i detta mål		1:50
Mina besvär och tidspillan rörande detta tings Rättegångsdag		1:50
Protokolls eller utslagslösen för sistnämnda Ting		3
mitt besvär och tidspillan dervid		1:50
2 ne resor till Strömstad till erhållande af Hr Ingenieur		
Ahlenius för uppgående af den ifrågasatta uppgående		
af ifrågavarande rågång och jag boende 3 1/4 mil från		
nämnda stad gör fram och åter 13 mil á 80 öre		10:40
4 dagar traktamente och tidspillan härvid á 1:50		6
Sept 14 Bemälte Ingenieur Ahlenius räkning för denna		
rågångs uppgående		49:26
Tillsynsmännen Björkman och Tångberg		8

Transport		120:66
-----------	--	--------

1863 Sept 14 Mitt besvär och tidspillan härvid		2
" " 15 Tillsyningsmännen L Björkman och N Tångberg		8
" " " Mina besvär och tidspillan härvid		1:80

Summa	Rmt Rdr	132:16
-------	---------	--------

Tillkommer detta Tings omkostnader

Holkekjerr den 16 Sept 1863

Olaus Andersson

v189669.b7

No 4 Litt B

Christian Persson i Hälkekärr har denna dag till Kungl Majts och Rikets Götha Hofrätt låtit inlemna besvär öfver Bullarens HäradsRätts den 16 nästlidne November meddelade utslag i mål mot Olays Andersson i Holkekärr, angående klaganden ådömd värjemålsed i fråga om ersättning för skogsåverkan; betygas: Jönköping i Kongl Hof-Rättens Aktuarie Kontor den 14 December 1863

Ex officio
?? Lindqvist

Lösen En Rdr Rmt

v189669.b4

År 1864 den 19 Januari och efterföljande dagar förrättar undertecknad domare i orten lagtima Winter Ting med Bullarens Härad å tingsstället Östad med biträde af häradsdomaren Per Lindgren i Weströd och följande härads nämndemän nemligen:

Magnus Ifwarsson i Rörane
Christian Långström i Apenhult
Peter Berntsson i Mörken
Elias Andersson i Nockeröd
Carl Andersson i Tungene
Johan Peter Persson i Åstad och
Andreas Andersson i Hogen Sigfridsgården.

...

v189669.b5

Den 19 Januari 1864

No 4

Häradsrätten påropar uppskjutna målet No 11 i Domboken från sistlidet Höst Ting emellan Olaus Andersson i Hälkekärr, Kdn, och Christian Persson derstädes, Sdn om ansvar för skogsavverkning , ingifvande detta bevis Christian Persson et **Litt B**.

Utslag

afsagdt den 26 februari 1864

Då Sdn i behörig tid framfört missnöje öfver det af hrätten den 16 sistl November meddelade edgångsbeslut, finner hrätten något annat yttrande för närvarande icke erfordras än att hrätten will, sedan besvären blifvit af Kongl Hof-rätten pröfvade på anmälan af endera parten målet till vidare åtgärd företaga.

v189669.b7

No 4 Litt B

Christian Persson i Hälkekärr har denna dag till Kungl Majts och Rikets Götha Hofrätt låtit inlemna besvär öfver Bullarens HäradsRätts den 16 nästlidne November meddelade utslag i mål mot Olays Andersson i Holkekärr, angående klaganden ådömd värjemålsed i fråga om ersättning för skogsåverkan; betygas: Jönköping i Kongl Hof-Rättens Aktuarie Kontor den 14 December 1863

Ex officio
?? Lindqvist

Lösen En Rdr Rmt

v189670.b360

Efter vederbörligt förordnande förättas af undertecknad e o HofRätts Notarie lagtima Höste Ting med Bullarens härads uti tingsstället vid Östad följande dagar år 1865

Den 19 September

Närvarande nämnd:

Häradsdomaren: Petter Lindgren i Ulseröd

Nämndemännen: Magnus Ifwarsson i Rörane

Johan Petter Persson i Östad

Christian Långström i Apelhult,

Carl Andersson i Tungene

Anders Jonasson i Sigfridshogen

Johannes Nilsson i Rämne och Magnus Andersson i Nockeröd

...

v189670.b479

1865 den 22 September

No 44

För Olaus Andersson i Holkekärr begär Johannes Borg från samma hemman, att Häradsrätten måtte bestämma dag för fullgörande af edgångsbeslut, som Kungl Götha HofRätt genom följande utslag fastställt:

Kungl Majts **Litt M**

Utslag

afsagdt den 27 November 1865

Till fullgörande af den Sdn Christian Persson förelagda wäremålsed utsättes första rättegångsdagen af nästa lagtima Ting, med föreläggande för Sdn att då infinna sig och, om han icke eden gå, vid vite 10 rdr rmt, ej mindre i god tid derförinnan, med HäradsRättens utslag försedd, inställa sig hos sin själasörjare för att få undervisning om eds wigt samt erhållas betyg om frejd och kristendomskunskap och detsamma hos Rätten förete, än äfven hörsamma de kallelser till särskilda religionsförhör hos presterskapet, som kunna blifva Sdn meddelad; hvarjemte Kdn har att vid målets återföretagande tillstädeskomma, vid äfventyr att saken ändock afgöres. Uteblifver Sdn på den till målets vidare behandling utsatta dag och visar ej laga förfall, eller kommer han, men kan ej eden gå, warder han till saken fälld.

Om detta beslut skall Kdn i god tid och behörig ordning Sdn underrätta.

v189670.b470

No 44 Litt M.

Kongl Majts och Rikets Götha HofRätts utslag på de besvär Christian Persson i Holkekärr anført deröfver, att sedan Olaus Andersson i samma hemman till 1862 års hösteting med Bullarens härads stämt klaganden med påstående om ansvar och ersättning för det han som för sin hemmansdel i Holkekärr vid laga skifte fått sig tillerkänd afverkningsrätt å en skogspark, hvilken vid skiftet tillfallit Olaus Anderssons andel i hemmanet, skall under de två eller tre nästföre stämningen förflutna åren vid afverkningen öfverskridit gränsen för samma skogspark och huggit in på Olaus Anderssons angränsande skog; så har häradsrätten, medelst utslag den 16 November 1863, jemte det häradsrätten förklarar, att stämningsspåståendet icke kunde ansvarspåföljd för klaganden föranleda, i här öfverklagade delen på grund af hvad i målet förekommit och då sanningen annorledes icke kunde utrönas, jemlikt 1t kap 29 och 30 §§ Rättegångsbalken, ålagt klaganden att om han förmådde, med ed betyga, att han icke sjelf eller genom andra afverkat eller låtit afverka de af Lorentz Björkman i Rör och N J Tengberg i Ulseröd wid 1863 års Hösteting omvitnade två sågblockar, sextionio timmerträd, fyrahundrafem slanor och etthundratre störar eller någon del af desse skogseffekter som klaganden egde under eden uppgifva, på hvilken ed klaganden lemnats betänketid till wiss, numera förfluten dag, då klaganden, vid äfventyr att eljest anses hafva åt eden brustit, skulle sig infinna och, om han ville eden gå, vid vite af tio riksdaler, wara försedd med sin själasörjares bevis om klagandens frejd och kristendomskunskap samt derom, att klaganden, medhafvande Häradsrättens utslag, minst en månad före edgångsdagen och sedermera så ofta han kallats, hos själasörjaren sig inställt och blifvit af honom undervisad om edens wigt och wådan af mened, öfver hvilka besvär Olaus Andersson förklarar: Gifvet i Jönköping den 10 Januari 1865.

Kongl Hofrätten, som tagit handlingarnas innehåll i öfvervägande, finner skäl icke hafva förekommit ledande till ändring å öfverklagade delen af Häradsrättens utslag; i följd hvaraf det åligger klaganden att, efter iakttagande af hvad Häradsrätten i afseende på beredelse till edgången honom föreskrifvit, fullgöra densamma å dag som Häradsrätten eger att på anmälan bestämma; skolande klaganden godtgöra Olaus Andersson fuklaringskostnad med aderton riksdaler 50 öre.

Part, som vill söka ändring i utslaget, har att, sist å fyratiofemte dagen härefter, före klockan tolf, till Kongl Majts i

Dess Justitie Revisions Expedition ingifva underdånige besvär, hvilka, derest icke den klagande sjelf dem underskrifvit, skola wara undertecknade af författaren, hvars syssla eller vistelseort jemväl utsättes, samt ombeds dertill begagnas; men försummas något häraf kommo icke besvären under pröfning.

Actum ut supra
Hofrättens wägnar
Sv. Aug. Darin
(Sigill)

/Gustaf Svalander

v189671.b4

År 1866 den 16 Januari och följande här nedan nämnda dagar förättar undertecknad, ordinarie Häradshöfding i Norrvikens domsaga, Riddaren af Kungl Majts Nordstjerne orden, lagtima Winterting med Bullarens härad uti tingshuset vid Östad.

Hitrådande nämnd

Häradsdomaren Peter Lindgren i Westeröd

Nämndemännen Magnus Ifwarssin i Rörane

Johan Peter Persson i Östad

Christian Långström i Apenhult

Carl Andersson i Tungene

Anders Jonasson i Sigfridshogen

Johannes Nilsson i Rämne

Magnus Andersson i Nockeröd

Uppvaktande kronobetjent: t f Länsman
E Lutropp

v189671.b5

1866 den 16 Januari

No 5

Häradsrätten påropar uppskjutna målet No 44 i DB för sistl års hösteting emellan Olaus Andersson i Holkekärr. Kdn, och Christian Persson derstädes, Sdn, om ansvar för skogsåverkan.

Båda parterna iakttaga personlig inställelse, ingifvande Sdn följande prestbevis:

Hemmanegaren Christian etc **litt. C**

Sdn fullgör härefter den ålagda eden.

Båda parterna yrka rättegångsersättning.

Utslag
no 73

v189671.b7

bil C.

No 5

Hemmanegaren Christian Persson från Hålkekärr af Nafverstads församling, som enligt Häradsrättens utslag af den 27 November förlidet år blifvit dömd att aflägga wärjemålsed, har denna dag hos Pastors Embetet inställt sig och sedan nämnda utslag blifvit förevisadt, blifvit i Christendoms-kunskapens nödigaste stycken undervisad och förhörd, varnad för mened och allvarligen förmanad att för sådan taga sig till vara. Och lemnas honom det intyg, att den Christendoms-kunskap han för det närvarande eger och den vandel han hittills fört icke synes lägga hinder i vägen för edens afläggande.

Nafverstad den 8 Januari 1866
å Pastorsembetes vägnar

L J Mjöberg

Dombok för Bullarens Härad's lagtima Sommaring År 1867

År 1867 den 1 Maj och följande nedan antecknade dagar förrättade undertecknad, vice Häradshöfding och tillförordnad Domare i orten, lagtima Sommaring med Bullarens Härad uti tingshuset vid Östad, hvarvid biträda Härad'sdomaren Per Lindgren i Westeröd och följande häradets nämndemän, nemligen:

Magnus Ifvarsson i Rörarne,
Simon Hultengren i Möre,
Andreas Håkansson i Skackestad,
Olof Johansson i Edsäm,
Tobias Andreasson i Smeviken,
Gustaf Nilsson i Björkmarken och
Emanuel Persson i Ramtveten.

Efter bevistad Gudstjenst i Nafverstads kyrka sammanträder Härad'srätten uti tingshuset, hvarvid ordföranden uppläser sitt från Kongl Götha Hofrätt undfångna förordnande samt utlyser tinget.

No 1

T.f. Kronolänsman S.Palmqvist anmäler sig för att uppvakta vid Rätten samt yrkar ansvar å parter och vittnen, hvilka göra sig förfallna till böter för uteblifvande eller försitta viten.

No 2

Domaren tillkännagifver å hvilka dagar de till tinget uttagna stämningar skola förekomma.

No 3

Öfver Lagfarts-, Intecknings-,

1867 de 2 Maj

No 22

Å Christian Persson i Holkekärr har Olaus Andersson derstädes till tinget utverkat stämning uti en så lydande ansökan:

"Sedan Christian Persson i etc.: **Bil O.**" (Oläslig pga blekt bläck, förf. anm)

Vid upprop infinner sig parterna personligen, af hvilka käranden till utveckling af sin talan inlemnar utdrag af denne Härad'sRätts domböcker för 1862 års Hösteting Nr 53, 1863 års Winterting Nr 16, Sommaring Nr 11 och Hösteting Nr 11, 1864 års Winterting Nr 4, 1865 års Hösteting Nr 44 och 1866 års Winterting Nr 5, och inhemtas af nämnde domboksutdarg: att sedan Kdn till 1862 års Härad'sRätt instämt, Sdn med påstående om ansvar och ersättning för det Sdn under loppet at 2ne eller 3ne års tid derförinnan inhuggit på Kdns skog och dymedelst verkställt åverkan derstädes, så har Härad'sRätten, efter det rågångslinien i omtvistade utmarken blifvit enligt wederbörlikt förordnande af Herr Kommissionslandtmätaren S M Ahlenius med gode män den 14 September 1863 uppgången och utstakad, genom utslag den 16 November 1863 förklarad, att stämningsspåståendet icke kunde ta någon ansvarspåföljd för Sdn föranleda, enär någon bevisning af bindande beskaffenhet, emot hvad Sdn i målet invändt, icke förekommit dersom att omstämda afverkningen till större eller mindre del förfvats inom de tvenne näst förd stämningens delgifvande förflutne åren; hvaremot Härad'sRätten beträffande Kdns omstämda ersättningstalan, ålagt Sdn värjemalsed, hvarmed han skulle betyga, att han icke sjelf eller genom andra afverkat eller låtit afverka de af Lorentz Björkman och N F Tangberg vid 1863 års hösteting omvittnade två sågblockar, sextionio timmerträd,

fyrahundra fem slänor och etthundratre störrar eller någon del af dessa skogseffekter, som Sdn egde under eden uppgifva; i sammanhang hvarmed HäradsRätten lemnade vanliga föreskrifter om Sdns beredesle till edgången, hvilken Sdn skulle å första rättegångsdagen af nästderpå följde ting afläggas; hvarefter och sedan Kongl Majts och Rikets Götha Hofrätt, der svaranden inom behörig tid fullföljt klagan emot edgångsbeslutet, genom utslag den 10 Januari 1865 funnit skäl icke hafva förekommit, ledanade till ändring i öfverklagande delen af HäradsRättens utslag, målsägande för Sdn att, efter iakttagande af hvad HäradsRätten i afseende på bindelse till edgången honom föreskrifvit, fullgöra densamma å dag, som HäradsRätten egde att på anmälan bestämma, samt HäradsRätten, i anledning af Knds anmälan å 1865 års hösteting, till fullgörande af den Sdn förelagda väremålsed utsatt första rättegångsdagen af derpå följande ting eller den 16 januari 1866, så har HäradsRätten, efter det Sdn å sistnämnda dag fullgjort väremålseden under den 31 Mars 1866 i målet meddelat slutliga utslag:

"Genom svarandens fullgörande af föreskrifven väremålsed har han styrkt sig icke hafva föröfvat den af Lorentz Björkman i Röd och N F Tangberg i Ulseröd vid 1863 års vinterting omvittnade afverkning inom kändens egovälde af två stycken sågblockar, sextionio stycken timmerträn, fyrahundra fem stycken slänor och etthundratre stycken störrar eller något deraf; och varde fördenskull svaranden från käromålet frikänd; vid hvilken utgång parterna enligt 21 kapitlet 3§ Rättegångsbalken skola kännas hvar sin kostnad i saken.";

Åberopande HäradsRätten vidare utan ingifva domboksutdrag för 1863 års HT Nr 11, följande af Lorentz Björkman i Röd och N F Tangberg i Ulseröd å sagda ting på aflagd vittnesed vitsordade syneinstrument:

"Syneprotokoll, som af undertecknad etd: **Bil P.**"

Sdn förnekar sig hafva aflagt någon falsk väremålsed, hvarför Kändens anhåller om vittnesförhör med Sven Ivarsson i Ådelet under Sölgård och Anders Svensson under Amunderöd jemte Anna Jacobsdotter och Carl Magnus Andersson under Holkekärr, hvilka samtliga äro tillstädes; och som jäfsanledning emot vittnena icke förekommer eller kan utrönas, få de aflägga sanningsed, efter erinran om hvars vikt de särskildt höras; berättande:

1- Sven Ivarsson: Under 1858 eller 1859 års sommar köpte vt och dess son, vt Anders Svenssons, af Sdn afverkningsrätten på den skogsmark, som Sdn vid laga skiftet å Holkekärr hade fått sig anvisad att afverka inom kändens rågång. Innan någon huggning företogs, åtföljdes vt och dess bemålde son till skogsmarken af båda parterna för att de skulle utvisa parternas gränser. Parterna kunde likväl icke förena sig om gränserna. Kändens påyrkade de rålinier, som, vid laga skiftet skulle hafva blifvit bestämda, men hvilka hvarken han eller svaranden kunde utvisa, hvaremot den sednare förklarade, att han följde de gränser, som hans företrädare på hemmanet iakttagit; och sedan svaranden utvisat några märken, som skulle hafva varit ansedda såsom rågångspunkter, utblekade han derefter i träden rågångslinier. Såvidt vittnet hörde godkände dock icke Kdn utblekning, utan fordrade tvärtom att huggningen skulle uppskjutas till Landmätare blifvit tillkallad och utstakat hvarest linien rätteligen ginge. Emellertid verkställdes vitnet och dess son 1860 års vinter och vår uthuggningen efter den af Sdn utvisade linia, och utgjorde det af vt och sonen huggna, hvilket ock blifvit bortfört, tjugonio famnar gran och furuwed, hvarför Sdn uppburit betalning efter 4 Rdr Rmt famnen. Påskaftonen innevarande år eller de 20 sistlidne April infunno sig vt och sonen Anders Svensson tillika med Lorentz Björkman i Röd och N F Tangberg under Ulseröd på Knds begöran å det skogsstycke, der vt och dess son under år 1860 efter Sdns utvisning verkställde omvittnade vedhuggningen. Björkander och Tangberg utvisade då den rågångslinia, som den 14 Sept 1863 skulle hafva blifvit af Herr Kommissionslandtmätaren S M Ahlenius med gode män uppgången och utstakad och för så vidt den af Björkman och Tangberg utvisade rågångslinia verkligen varit den, som sagde dag blifvit af Ahlenius med gode män uppgången, tager vittnet på sin ed att åtskilliga bland de af vt och dess son under år 1860 efter Sdns utvisning till ved uthuggne mindre timmerträd eller störee slänor, till antalet minst 30, blifvit huggne på den mark, hvartill Sdn ej egde någon afverkningsrätt, eller öster om den af Ahlenius med gode män uppgångne rågångslinien.

2- Anders Svensson instämmer till alla delar i sin faders, vt Sven Ivarssons, berättelse med undantag att vittnet icke kan bestämdt uppgifva huru många famnar den af vittnena å parken afverkade weden utgjort; hvaremot vittnet tillägger, att svaranden under det atverkningen af vittnena verkställdes i kändens frånvaro utvisat rågången, hvarintill vittnena af honom tillsades att hugga, längre in på kändens skog än densamma blifvit förut genom blekning å träden af svaranden i motparters närvaro utmärkt.

3- Anna Jacobsdotter: Wittnet, som har sitt hem straxt intill den kändens utmark, der ifrågavarande skogshugget egt rum, åsåg den af Ahlenius med gode män i Sept 1863 uppgångna och utstakade häfdlinia och derföre mycket väl känner omtvistade rågångens sträckning; intygade vt att Sdn sjelf med biträde af vts son, vittnet Carl Magnus Andersson, under 1861 års höst nedfällde och afförde minst 10 stycken timmerträd och slänor från den kändens mark, hvartill Sdn ej egde någon afverkningsrätt, eller öster om den af Ahlenius uppgångna rågångslinia. Äfven vittnena Sven Ivarsson och Anders Svensson, då de 1860 års vår verkställde den af dem omvittnade vedhuggningen, högggo in på Knds öster om sagda rågångslinia belägna mark, men vittnet tilltror sig ej att uppgifva något antal å de af dem derstädes då fällda träden.

4- Carl Magnus Andersson, hvilken är son till vittnet Anna Jacobsdotter och säger sig hafva med egna ögon sett den af Ahlenius med gode män i Sept 1863 uppgångna råpgngslinia, intygar att Sdn sjelf med biträde at vitnet såsom dräng, under 1861 års höst nedfällde och afförde minst 20 stycken gröfre slänor och störrar från den Knds mark, hvartill Sdn ej egde någon afverkningsrätt, eller öster om den af Ahlenius uppgångna rågångslinia; hvarjemte vitnet, beträffande det af vittnena Sven Ivarsson och Anders Svensson 1860 års vår verkställd skogshygge, afgifver lika berättelse med modren.

Berättelserna, upplästa, vidkännes av vittnena.

Samtliga vittnena fordra ersättning för inställelsen, hvarförutan vittnena Sven Andersson och Anders Svensson fordra särskild ersättning för det de den 20 sistlidna April tillsatt en dag närvaro å omtvistade markstycket för att taga kännedom af den utaf Ahlenius derstädes uppgångna rågångslinia; och ålägger HäradsRätten Kdn att i fordrade hänförenden utgifva till SvenANDersson 6 Rdr, till Anders Svensson 10 Rdr, till Anna Jacobsdotter 2 rdr och till Carl Magnus Andersson 4 Rdr, allt Rmt, så ock att till vittne, som för vedergällningens utfående behöfver transumt af protokollet härom, åter gälda erlagd lösen för en sådan handling.

Härefter ingifvas af Kdn följande attest:

"På begäran af Olaus etc: **Bil Z**"

Då Sdn bestrider allt afseende å såväl denna attest som det här ofvan intagna, af Lorents Björkman och N F Tangberg i förra rättegången ? Parterne edfästade syneinstrument af den 15 September 1863, enär dessa ej aflagt vittnesed i detta mål, anhåller Kdn om uppskof för Björkman och Tangberg hörande såsom vittnen i målet.

Utslag

afsagdt den 15 Juli 1867

Med bifall till Kdns anhållan uppskjutes målet till 2dre rättegångsdagen af nästa lagtima ting, då parterna åligger återkomma, Kdn vid påföljd att saken ändock afgöres och Sdn personligen vid äfventyr af hemtning på egen bekostnad; börande Kdn då medhfva återopade vittnena eller bevis om deras lagliga inkallande.

v189690.b254

Bil. P.

No 22

"Syneprotokoll som af undertecknade nedanskrifne dag å Hr Ingenieur S M Ahlenius framställning och af hemmanssegaren Olaus Andersson på Hälkekärr begäran, öfver den honom tillhörande skogsmark, hvarå hemmansegaren Christian Persson i nämnde hemman öfverhuggit öster från den af bemälde Herr Ingenieur förlidna gårdag uppgådda linia och hvarvid vi befunno den skillnad i denna och den af Herr Ingeniur Enebom uppgådda linia, att den nya eller förtnämnda linien i norra änden af anförda skogsmark gick vester om den sistnämnda eller af Enebom uppgådda, men deremot i södra ändan öster öfver densamma och räknade vi nu de stubbar som vi befunno vid ifrågavarande tillfälle huggne öster om den nya förlidna gårdag uppgådda ofvan anförda linie och befanns dervid som följer:

	Stör	Slanor	Långtimmer	Sågtimmer
	10	27	4	-
	15	30	5	-
	6	17	3	-
	6	16	7	-
	24	86	14	-
	-	18	-	-
	10	25	7	-
	7	9	2	-
	-	32	5	-
	-	10	1	-
	-	6	2	-
	-	7	6	1
	10	24	6	-
	-	68	-	-
	-	68	-	-
	-	25	6	1
Summa	2	68	400	88
Tillkommer	-	1	5	15
Totalsumma	2	69	405	103

anmärkningar

1- I anförde ordning har berörde markstyckevis blifvit räknad.

2- första summan är på den mark, som förlidet år blef räknad, och hvad som tillkommer, på mark der nedförer.
3- Wärderingen å ifrågavarande skogsprodukter ansågo vi vara enliga med förlidna års af oss uppgjorda och HäradsRättens protokoll införda syneinstrument, med undantag af stör, spm då ej blef upptaget men i detta instrument eller protokoll är upptaget till 103 i värde ansedt till 2 Rdr Rmt
4- den skillnad som uppkommit uti detta och förlidna års instrument härrör egentligen deraf att Ahlenianska linien och i södra ändan går öster om Enebomska linien och i norr wester om densamma samt i förlidnas års instrument ej stör blef upptaget hvaraf känt att de nu beräknade större störar blifvit såsom slantor betraktade.
Så synt och värderadt får vi, under den af oss i målet afgångna ed, meddela, och med våra egenhändiga namns undertecknande bekräfta, som skedde på Holkekärr den 15 September 1863
Lorentz Björkman på Rör
f d kustuppsyningsman

N F Tangberg
under Ulseröd

v189690.b255

DB Nr 22 Bil. Z

På begäran af Olaus Andersson i Holkekärr, åtföljde vi, undertecknade, idag honom till dess skog för att för derstädes närvarande personer, Sven Ifvarsson på Ådalet i Nafverstad socken och Anders Svensson på Amunderöd i Lurs socken, utvisa den Linie, som Herr Ingenör S M Ahlenius, i vår närvaro, den 14 September 1863 uppgick, uti det mellan bemålde Olaus Andersson och Kristian Persson i Holkekärr omtvistade uthugget, hvilket af oss varit synt och hvad syneinstrumenter finns införde uti HäradsRättens Protokoll af den 16 September 1863, och då af oss med ed war bestyrkt, och att vi på här anført sätt för bemålte personer, ifrågavarande linie utvisadt, får vi på vår förut i målet afgångna ed intyga.
Rör den 20 April 1867

Lorentz Björkman

N F Tangberg

v189690.b445

**Dombok
för Bullarens Härads lagtima hösteting
år 1867**

År 1867 den sjuttonde September och följande nedan nämnda dagr förrättade undertecknad e o Notarie i Kongl Majts och Rikets Göta Hofrätt samt tillförordnad Domare i Bullarens Härad, lagtima hösteting med detta härad uti tingshuset vid Östad, hwarvid såsom häradsnämnd biträda:

Häradsdomaren Per Lindgren i Westeröd samt
Nämndemännen Magnus Iwarsson i Rörarne,
Simon Hultengren i Möre,
Anders Håkansson i Skackestad,
Olof Johansson i Edsäm,
Tobias Andersson i Smeviken, Gustaf Nilsson i Björkemarken och
Emanuel Persson i Ramtveten.

Efter bevistad Gudstjenst, som i Nafverstads kyrka förrättades af vice pastorn L Mjöberg, sammanträder Häradsrätten i tingssalen, derpå undertecknad uppläser det från Kongl Majts och Rikets Göta Hofrätt undfångna förordnande, utlyses tinget samt tillkännagifver, å hvilka dagar de till tinget instämnda mål kommer att handläggas.

No 1

T F Länsmannen S Palmqvist företräder och anmäler sig att såsom allmän åklagare gå Rätten tillhanda samt gör på sådan grund anspråk på åklagareandelen af de böter och witen, som under tinget blifva ådömda.

....

1867 den 18 September

No 19

O. Andersson och
allm. Åkl. ./ K. Persson

Häradsrätten företager till fortsatt handläggning det från sista ting uppskjutna och i då hållna domboken under No 22 antecknade mål emellan Olaus Andersson i Holkekärr, Kdn, samt Kristian Persson derstädes, Sdn, om ansvar för mened och om ersättning för skogsåverkan m.m., och härvid tillstädeskomma parterna personligen.

Tillika anmäler t f länsmannen S Palmqvist, att, efter erhållen kännedom af detta mål, han i egenskap af allmän åklagare instämmer uti Olaus Anderssons yrkande af ansvar å Kristian Persson för mened.

Till vittnen i målet åberopas af målsegaren Lorentz Björkman i Rör och af den tilltalade Johannes Pettersson i Holkekärr, hvilka båda wid pårop företräda.

Mot Johannes Pettersson anmärker målsegaren i jäfsafseende, att Johannes Pettersson skall wara mindre wälkänd och flera gånger hafva ändrat vittnesutsago i andra mål, dock vill målseg ej motsätta sig Joh Petterssons hörande, enär målsegaren anser säkert, att Joh Pettersson ej kan lemna något intyg, som på målet inverkar.

I nämnden intygas, att Joh Pettersson ej är wälkänd, men att han dock icke warit för brott tilltalad.

Häradsrätten förståndigar, att Joh Pettersson må, lika med Lorentz Björkman, mot hvilken jäf icke förekommit, på ed höras, Häradsrätten dock förbehållet att framdeles pröfwa werrkan af Joh Petterssons vittnesmål.

Sedan Lorentz Björkman och Joh Pettersson aflagt vittnesed och erhållit warning för dess missbruk, höras de särskilt och berätta:

1- Lorentz Björkman: wt witsordar det wid sista ting i målet åberopade synebevis af wt och N F Tangberg under Ulseröd äfvensom den wid sagda ting från vt ingifna attest, som för wt uppläses; och upplyser wt, att wt sjelf skrifvit attesten. Widkänt.

och

2- Joh Pettersson: en gång omkring år 1830, då wt och wts numera aflidna fader, Joh Petter Johansson, som egde en andel i hemmanet Holkekärr och hade sin skog gemensamt med den tilltalades företrädare, tillika med en numera jemväl afliden torpare Jakob Jonsson under Holkekärr woro sysselsatta att i Hplkekärss skog hugga stör, warseblefwo de en rad at upprättstående stakar, hvilka enligt torparens utsago skulle utmärka skilnaden emellan den skog, som tillhörde wts fader och den tilltalades företrädare gemensamt, och den, som tillhörde målsegarens företrädare. Denna rad af stakar stod östligare än den af Herr Kommissionslandtmätaren S M Ahlenius år 1863 uppgångna häfdelinien; och har wt wid efterseende funnit, att den tilltalade med sin afverkning ej gått öster om berörda rad af stakar, till hvilken jemväl den tilltalades företrädare plägat sträcka sitt skogshygge.

Uppläst och widk.

För tillfället fordra wt betalning under uppgift att hafwa till tingsstället, Lorentz Björkman 3/4 mil och Joh Pettersson 1 mil, i anledning hwaraf Häradsrätten tillerkänner Björkman en Rdr 50 öre och Joh Pettersson 2 rdr, att, jemte lösen för möjligen erforderligt transumt af detta protokoll, till hwarterda wt förskjutas af part, som wt kallat.

Målsegaren anmäler, att den förrättning, hwarigenom häfdelinien emellan hans och den tilltalades hemmandelar i Holkekärr blifwit af Herr Kommissionslandtmätaren S M Ahlenius efter kungörelse uti Nafverstads kyrka och i närvaro af både målsegaren och den tilltalade uppgången och utstakad, för länge sedan wunnit laga kraft, enär den ej blifwit öfverklagad.

Detta medgifves af den tilltalade, som tillika förklarar, att han ej ens vid förrättningen protesterade mot den då utvisade liniens riktighet.

Den tilltalade begär uppskof dels för att medelst kartor af år 1800 och 1850 öfwer hemmanet Holkekärr styrka, att han ej öfverskridit sin afverkningsrätt och dels för att få såsom wittne afhörd en person wid namn Nils Larsson Berg, hwilken wistas i Norge och från hwilken den tilltalade inlemnar en attest af följande lydelse:

"För nogle ar siden havde Sven" etc. **Litt Z**

Målsegaren bestider afseende å denne attest samt fordrar slut i målet wid detta ting och ersättning enligt en så lydande räkning:

"Kostnadsräkning uti rättegångsmålet" etc. **Litt R**

Häradsrätten förståndigar, att den tilltalade bör, vid vite af 25 Rdr, å fjerde rättegångsdagen af tinget den 20 i denna månad, då målet ånyo till behandling uppropas och parterna hafwa att sig infinna till Rätten ingifva de af den tilltalade åberopade kartor öfwer hemmanet Holkekärr.

Fortsättning se No 58.

v189690.b480

No 19

Litt Z

För nogle Aar siden havde Svend Svensson i ? kjøbb af Christian Pederssen Haalkekjer et skyge som han skylde have af Olaves Andersen Holkekjer og da hygningen begynte var begge derne nerverande, og ingen tvist var om raagången, ved samme tilfelde erbød Christian Pedersen at Olaus Andersen skylde faa kjøpe det uthug ? 150 Rigsdaler Riksgeld men som de ikke ? Komme overens om dette kjøp saa begynte vi at hygge, da ingen tvist var om raaggaangen i begge parternas narvare dette kan jag(?) med ed bekrefte.

Nils Larsson Berg

v189690.b481

No 19.

Litt R.

Kostnadsräkning, uti rättegångsmålet mellan undertecknad och hemmanägaren Kristian Persson på Holkekärr, rörande af den sednare verkställd skogsåverkan.

Transport från den uti Bullarens Wällofl Härad's Rätts Protokoll

af den 16 September 1863 ingifna räkning Rmt Rdr 132: 16 öre

Sept 16 för besvär och förspillan m m Tingsdagen 2:00

Utslagslösen till detta Ting 4:50

I besvär, resa till Tingsstället och tidsspillan
expeditionsdagen 2:00

Januari 19 resan till Tingsstället m m 2:00

Tingsutslagslösen 2:00

Till tingsstället att lösa detsamma m m 2:00

? en dag för inlemnande af Kongl. Götha. Hofrätts
utslag i målet 2:00

Utslagslösen däröfver 2:00

? och besvär för dess lösande 2:00

Januari 16 Tingsdagsomkostningarne 2:00

Tings Utslagslösen med besvär dervid 4:00

April 8 Stämningsmerke 3:00

Maj 2 Tingsdagsomkostningarne 2:00

Tingsutslagslösen 4:50

? besvär m m dervid 2:00

Ersättning för 4 vittnen detta Ting med 20:00

Herr Lorentz Björkman, besvär vid utvisande den 20 sistl

April, Herr Ingenör S M Ahlenius rågångslinia med nödig
skrifning deröfver och inkallelse och inställelse denna dag,

för edens afläggande 6:00

Förmodad Tingslösen 4:50

? besvär m m Tings- och expeditonsdagen 4:00

Summa Rdr Rmt 204:66

Holkekjerr den 18 Septemeber 1867

Olaus Andersson

1867 den 20 September

No 58

Allm åkl o Olaus Andersson ./ Kristian Persson

Fortsättn fr No 19

Vid upprop till fortsatt behandling af det å andre rättegångsdagen af tinget den 18 å de uti innevarande månad, under No 19 i denna dombok senast handlagda mål emellan t f länsmannen S Palmqvist, allm åklagare, Olaus Andersson i Holkekärr, målsegare, samt Kristian Persson i Holkekärr, tilltalad, angående ansvar för mened och ersättning för skogsåverkan m m., äro samtliga parter personligen tillstädes, ingifvande den tilltalade tvenne skifteskartor öfver hemmanet Holkekärr, med ledning af hvilka parterne dock ej kunna meddela någon upplysning i målet.

Sedan upplyst blifvit, att Lars Persson näst före den tilltalade egt dennes nuvarande hemmansdel i samma hemman, inlemnar den tilltalade handlingar, hörande till ett af Herr Kommissionslandtmätaree S M Ahlenius den 15 december 1848, afslutadt laga skifte å hemmanen Holkekärr och Ulseröd, utur hvilka ahndlingar den tilltalade åberopar 37 § af skiftesprotokollet. Denna § innehåller dock intet mer, som med detta mål kan finnas hafva ens den aflägsnaste gemenskap, än bestämmelsen, att Lars Persson skulle uthugga den skog han mistat till Anders Olsson. Den tilltalade framställer jemväl ett vittne, Olaus Persson i Holkekärr, hvilken, då jäf emot honom ej anmäles eller kan utrönas, går ed och warnas för dess missbruk, men förklarar, på fråga, att han ej har sig något bekant, som kan lända till upplysning i saken, Widkänt.

Härefter anhåller den tilltalade om uppskof till nästa ting för att få såsom wittnen i målet afhörde såväl förut omnämnde Nils Larsson Berg, hvilken, enligt den tilltalades uppgift, skall förr hafva varit bosatt i Amunderöd af Lurs socken, som ock Karl Swensson och Lars Malm under Holkekärr samt Alexander Olausson i Halfwordseröd. Åkl och målsegaren fordra slut i målet wid detta ting; yrkande den sednare bifall till sina stämningsspåståenden.

Utslag

afsgdt den 6 november 1867

Enär den tilltalade icke föreburit, att honom till vittne åberopade Nils Larsson Berg har andra upplysningar att lemna i målet, än de, som innefattas uti den från honom företedda attest, och samma upplysningar, om de ock med ed bekräftades, ej förmådde inverka på målets utgång samt den tilltalade, hvilken haft tillräckligt rådrom att till detta ting inkalla de i orten bosatta wittnen, af hvilkas hörande i saken han velat sig begagna, ej eller uppgifvit, öfver hvilka på målets utgång innverkande omständigheter till wittnen åberopade Karl Swensson och Lars Malm under Holkekärr samt Alexander Olausson i Halwordseröd skulle höras, lemnar Häradsrätten utan afseende den tilltalades anhållan om uppskof, för att få till wittnen inkalla bemälda personer, samt företager målet i befintligt skick till afgörande; och som Häradsrätten härvid finner lagligen styrkt, att den tilltalade, öster om en af Herr Kommissionslandtmäsren S M Ahlenius den 14 September 1863 i behörig ordning uppgången häfdelinia emellan den tilltalades och målsegarens hemmandelar i Holkekärr, åren 1860 och 1861 å målsegarens skog olofligen nedfällt eller låtit nedfälla och gjort sig till godo minst 10 stycken slanor, hvilka obestriddligen äro upptagne uti Lorentz Björkmans i Rör och N F Tangbergs under Ulseröd utgifna och med ed fästade synebevis af den 15 September 1863 öfver virke, som blifvit hugget å målsegandens skog i närheten af sagde häfdelinea; men den tilltalade icke dessmindre å förste rättegångsdagen af 1866 års vinterting i häradet den 16 januari sagda år, uti mål emellan målseganden och honom angående ansvar och ersättning, för det den tilltalade skulle under loppet af tvenne eller trenne års tid näst före 1862 års hösteting i häradet hafva å målsegarens skog föröfvat åverkan, edeligen betygat, att den tilltalade icke, sjelf eller genom andra, afverkat eller låtit afverka de af Lorentz Björkman och N F Tamngberg omvittnade två sågblock, sextionio timmerträd, fyrahundra fem slanor och etthundra tre störar eller någon del af dessa skogseffekter, i följd af hvilken edgång Häradsrätten genom utslag den 21 mars 1866 frikânt den tilltalade från skyldighet att ersätta målsegaren för någon del af berörda virke; alltså och då den tilltalade härigenom är förwunnen att i nyss omförmälde rättegång hafva emot bättre wetande afgifvit falsk utsaga och den med laga edgång inför domslut bekräftat, pröfvar HäradsRätten rättvist, i stöd af 1 och 6 §§ i 13 kap Strafflagen, döma tilltalade Kristian Persson för mened att undergå straffarbete i fyra år och för alltid vara förlustig medborgeligt förtroende, hwaremot och målsegaren ej wisat, att ofvan omförmälda utslag blifvit undanröjdt, målsegarens kraf af ersättning för åverkade slanorna samt för kostnaderna af den genom sagda utslag afgjorda rättegång ej kan bifallas.

Beträffande åter kostnaderna af förevarande mål skall Kristian Persson, enligt 3§ i 21 kap Rättegångsbalken, derför godtgöra målsegaren med skälige ansedde fyratio rdr rmt.

Dock kommer detta utslag enligt 5 § i 25 kap Rättegångsbalken, sådant detta lagrum lyder i Kongl förordningen den 16 februari 1864, att underställas Kongl Majts och Rikets Göta Hofrätts pröfning; utan hinder hwaraf åkl emellertid har att Kristian Persson ofördröjligen gripa och insända till kronohäktet i Uddevalla, der han bör förblifva i afbidan af Kongl Hofrättens vidare föreskrift.

Fjerde rättegångsdagen
1868 den 12 Februari

No 52

Allm åkl ./ C Persson

Sedan denna Häradsrätten i mål mellan t f länsmannen S Palmqvist, allmän åklagare, Olaus Andersson i Holkekärr, målsegare, samt Christian Persson i Holkekärr, tilltalad, angående ansvar för mened och ersättning för skogsåverkan m m, genom utslag den 6 November 1867 på anförda skäl, dömt Christian Persson att för mened undergå straffarbete i fyra år och wara medborgerligt förtroende för alltid förlustig samt med ogillande af Olaus Anderssons öfriga ersättningsanspråk ålagt Christian Persson att godtgöra Olaus Anderssons kostnader å rannsakingen med 40 rdr och Kongl Majts och Rikets Götha Hofrätt hwars pröfning anmärkta HäradsRätts utslag varit underställt, på Christian Perssons ändringssökande genom utslag den 31 December samma år visat rannsakingen åter till HäradsRätten; så hade domhafvanden, eftr det Kongl HofRättens berörda utslag genom Konungens Befallningshafvande i länet den 26 sistlidne Januari honom tillhandakommit, utsatt rannsakingen med Christian Persson att denna dag härstädes förekomma, med föreskrift för Åkl att dertill inkalla målsegaren och de af Christian Persson i Kongl HofRättens uppgifna vittnen Nils Larsson Berg i Amunderöd, Carl Svensson och Lars Malm under Holkekärr, Alexander Olausson i Halfwordseröd samt Joh Pettersson och Anna Jacobsdotter i Holkekärr, hwarförutan domhafvanden från Uddevalla Kronohäkte, der Christian Persson, sedan HäradsRättens första utslag fallit, hållits häktad, utreqvirerat Christian Persson.

Då detta rannsakningsmål i följd häraf nu företages inställes tilltalade Christian Persson af fänfbevakningen, i närvaro af Åkl och målsegaren, inlemnande Åkl till en början angående den tilltalade ett så lydande prestbesvis: "Prästbevis för hemmansegaren Christian etc Litt **Justus**"

Angående sina viktigaste lefnadsomständigheter berättar den tilltalade: att han är född på hemmanet Sögård inom Nafverstad socken af föräldrarna Per Andersson och Christina Andersdotter, af hvilka den sistnämnda afled år 1844, hwarest fadren ännu lefva och brukar egen hemmansdel i Sögård; att han oafbrutit vistats i föräldrahemmet och åtnjutit öm föräldrawård, intill dess han år 1854 ingick äktenskap med sin ännu lefvande hustru Inger Persdotter och tillträdde sitt egande 1/8 mantal Holkekärr, hwarpå han efter tillträdet oafbrutet varit bosatt; att han med sin ofvan bemälda hustru eger 5 lefvande barn, hvilka alltid vistats i hemmet; samt att han, som lärt sig läsa och skriva, aldrig tillförne varit för något brott tilltalad. Beträffande nu åtalade brottet åberopar den tilltalade, hwad han förut i saken andragit.

Åkl, hwilken med bevis från kronorättare P Lund och Edward Tobiasson i Östad styrker, att det af den tilltalade åberopade vittnet, Nils Larsson Berg från Amunderöd för närvarande vistas å okänd ort i Norge och derför ej kunnat till i dag inkallas, företer bevis derom, att öfrige af den tilltalade uppgifne vittnen, Carl Svensson och Lars Malm under Holkekärr, Alexander Olausson i Halfwordseröd samt Johannes Pettersson och Anna Jacobsdotter i Holkekärr, blifvit till idag inkallade; och vid efterfrågan befinnas bemälde vittnen vara vid Rätten tillstädes, äfvensom ett annat inkalladt vittne N F Tangberg under Ulseröd, hwars hörande såsom vittne påkallas af Åkl och målsegaren; upplysande Joh Pettersson och Anna Jacobsdotter, att de förut vittnat i detta mål, och Lars Malm, att han numera är boende under hemmanet Pålseröd.

Då jäfsanledning emot vittnena ej förekommer, få N F Tangberg, Carls Svensson, Lars Malm och Alexander Olausson aflägga sanningsed, hwarefter samtliga vittnena, erinrade om vigten af deras i målet gångna ed och wådan af mened, höras vid särskilda företräden och berätta:

1- N F Tangberg: vittnet vitsordar den af målsegaren på sistlidet års sommaring i målet ingifna, af vt och vt Lorentz Björkman den 20 April 1867 utfärdade attest, som för vt upplästes, under förklaring att vt Björkman i vittnets närvaro skrifvit attesten; tilläggande vt, i anledning af den tilltalades framställda fråga, att de på sistlidet års sommaring i målet hörde vittnena Anna Jacobsdotter och Carl Magnus Andersson under Holkekärr wäl ej woro med ute å marken, då Herr Kommissionslandtmätaren S M Ahlenius med gode män den 14 September 1863 uppgick ifrågakommo rågångslinien, men att Anna Jacobsdotter och Carl Magnus Anderssons hem är så beläget, att de från fönstret kunnat se, huruledes rågångslinien af Ahlenius och gode männen uppgicks och med stakar utmärktes.

2- Anna Jacobsdotter: vittnet widblifver till alla delar sitt på sistlidet års sommaring i målet afgifna vittnesmål, som för vt uppläses. På den tilltalades fråga, om de träd, som vittnets berättelse omförmäler, äro upptagna uti det at vittnena Lorentz Björkman och NF Tangberg den 15 September 1863 upprättade och på sistlidet sommaring i detta mål intagna synebevis, säger vittnet sig derom ej ega någon kännedom.

Wt Tangberg, tillsporadt i anledning af den tilltalades ofvannämnde, vt Anna Jacobsdotter påställda fråga, försäkrar att vt Björkman i omförmälda synebeviset af den 15 September 1863 upptagits alla de skogsalster, som efter stubbarnes utvisning kunde anses hfva blifvit på ifrågavarande öster om den af Kommissionslandtmätaren S M Ahlenius med gode män nästförutgångna dag uppgångna rågångslinia belägna mark afverkade från 1860 års början eller under 1860 års winter och sednare tider, intill synetillfället.

3- Johannes Pettersson: med vidblifvande af sin den 18 September sistlidet år i målet afgifna berättelse, som nu för vittnet ånyo uppläses, säger vittnet sig ej hafva någon annan upplysning att i saken meddela.

4- Carl Svensson: att witnet, som saknar all kännedom om den af Herr Kommissionslandtmätaren S M Ahlenius med gode män den 14 September mellan målsegaren och den tilltalades uppgångna rågångslinia, ej har någon annan upplysning att i saken meddela, än att wt aldrig sett den tilltalade i ifrågavarande skogstrakt hugga eller låta hugga skogsalster längre in på målsegarens mark, än vt sett den tilltalades företrädare på 1/8 mantal Holkekärr verkställa skogshygge.

5- Lars Malm: att såväl den tilltalade som dennes företrädare på 1/8 mantal Holkekärr uti ifrågakomna skaogsparken brukat verkställa hygge intill några såsom råstenar ansedda stenar, men att vittnet, som saknar all kännedom om hvad skifteshandlingarna innehålla angående råskillnaden på omtvistade stället emellan målsegarens och den tilltalades hemman i Holkekärr, ej kan lämna någon annan upplysning i målet.

6- Alexander Olausson: vittnet, som är född på hemmanet Holkekärr, har sig bekänt att i sagda hemmans utmark finnas några gamla stenar, som af åborne derstädes betraktats såsom råstenar, intill dess hemmanet Holkekärr för omkring 20 år sedan undergick laga skifte. Någon annan upplysning säger vittnet sig ej hafva att i saken meddela. Berättelserna upprepade utur protokollet, vidkänns af vittnena, hvilka fordra ersättning för inställelsen under uppgift att wara boende, N F Tangberg, Anna Jacobsdotter, Joh Pettersson och Carl Svensson 1. Lars Malm 1/2 och Alexander Olausson 3/4 mil aflägsse från tingsstaden.

Härefter uppvisar målsegaren den till de af den tilltalade på sistlidet års hösteting med häradet i målet företedde skifteshandlingar hörande kartor och enligt såväl målsegarens och den tilltalades som vittnena Tangberg och Joh Petterssons utvisning å berörda karta befinnes den mark, hwarå den tilltalades företrädare på 1/8 mantal Holkekärr, Lars Persson, enligt § 37 af skiftesprotokollet tillagts rätt att uthugga skogen, i sydöstra hörnet sammanstöta med den målsegaren tillhöriga mark, hwarest ifrågakomna åverkan blifvit föröfvad.

På fråga medgifver den tilltalade, att han personligen varit tillstädes, då Herr Kommissionslandtmätaren S M Ahlenius den 14 September 1863 uppgick ifråga komna häfdelinien emellan hans och målsegarens lotter i hemmanet Holkekärr.

Sedan den tilltalade härefter afstått från att höra Nils Larsson Berg från Amunderöd såsom vittne i målet, öfverenskomma samtliga parter målet till domstolens pröfning, dervid Åkl och målsegaren påyrka bifall till deras i målet förda talan, hwaremot den tilltalade fordrar ogillande af densamma.

Efter enskild öfverläggning afkunnar HäradsRätten offentligen detta

Utslag

genom vittnena Sven Ivarsson i Ådelet under Sögård, Anders Svensson under Amunderöd, Anna Jacobsdotter och Carl Magnus Andersson under Holkekärr jemte Lorentz Björkman i Rör och N F Tangberg under Ulseröd i målet afgifne berättelser finner HäradsRätten lagligen styrkt, att den tilltalade, öster om en af Herr Kommissionslandtmätaren S M Ahlenius den September 1863 i behörig ordning uppgången häfdelinia emellan den tilltalades och målsegarens hemmansdelar i Holkekärr, åren 1860 och 1861 å målsegarens skog olofligen nedfällt eller låtit nedfälla och gjort sig till godo minst 40 stycken mindre timmerträd och slanor, hwilka obestriddigen äro upptagne uti Lorentz Björkmans och NF Tangbergs utgifna och med ed fästade synebevis af den 15 September 1863 angående akedd afverkning i målsegarens skog i närheten af sagda häfdelinea; och som den tilltalade icke dessmindre å förste rättegångsdagen af 1866 års winterting i häradet den 16 januari sagda år, uti mål emellan målseganden och honom ang ansvar och ersättning, för det den tilltalade skulle under loppet af tvenne eller trenne års tid näst före 1862 hösteting i häradet hafva å målsegarens skog föröfvat åverkan, edeligen betygat, att den tilltalade icke, sjelf eller genom andra, afverkat eller låtit afverka de af Lorentz Björkman och N F Tangberg omvittnade två sågblock, sextionio timmerträd, fyrahundra fem slanor och etthundra störar eller fem slanor och etthundratre störar eller någon del af dessa skogseffekter, i följd af hwilken edgång HäradsRätten genom utslag den 21 Mars 1866 frikänt den tilltalade från skyldighet att ersätta målsegaren för någon del af berörda wirke; alltså och emedan den tilltalade härigenom är förvunnen att i nyss omförmälda rättegång hafva emot bättre vetande afgifvit falsk utsaga och den med laga edgång inför domstol bekräftat; ty pröfvar HäradsRätten med stöd af §§ 1 och 6 i 13 kap Strafflagen, rättvist döma tilltalade Christian Persson för mened att undergå straffarbete i fyra år och för alltid wara förlustig medborgerligt förtroende; hwaremot och då målsegaren ej wisat, att omförmälda utslag blifvit undanröjdt, målsegarens kraf af ersättning för åverkade timmerträden och slanorna samt för kostnaderna af den genom sagda utslag afgjorda rättegång ej kan bifallas.

Beträffande åter kostnaderna af förewarande mål skall Christian Persson, enligt 21 kap 3§ Rättegångsbalken därför godtgöra målsegaren med skälige ansedd fyrtiofem rdr; hwarförutan Christian Persson åläggas för inställelsen härefter denna dag godtgöra vittnena N F Tangberg under Ulseröd, Anna Jacobsdotter och Joh Pettersson i Holkekärr, Carl Svensson under sistnämnda hemman, Lars Malm under Pålseröd och Alexander Olausson i Halwordseröd med 2 rdr 22 öre till hwardera af de fyra förstnämnda vittnena samt med 1 rdr 36 öre till Lars Malm och 1 rdr 79 öre till Alexander Olausson äfvensom att återgälda lösen för transumt af beslutet härom till vittnen, som för vedergällningens utfående kommer i behof af en sådan handling.

Enligt 25 kapitlet 5§ Rättegångsbalken, sådant detta lagrum lyder i Kongl Förordningen den 16 Februari 1864, kommer detta utslag att underställas Kongl Majts och Rikets Götha Hofrätts skärskådande och pröfning; skolande tilltalade Christian Persson, i afbidan af Kongl HofRättens föreskrift, förwaras uti Uddevalla kronohäkte, dit han härifrån insändes.

Den som icke nöjes åt HäradsRättens afkunnade utslag eger deruti söka ändring medelst besvär i förbemälde Kongl HofRätt innan klockan tolf å trettonde dagen härefter, denna dag oräknad, eller fredagen den trettonde (13:) instundnande Mars; och om Christian Persson vill sig besvära, har han att inom nämnda tid låta genom tillsynsmannen öfver kronohäktet aflemna till Konungens Befallningshafvare i länet sin bevärsskrift, till hvars författande Christian Persson må om biträde hos Konungens Befallningshafvare sig anmäla genom nämnde tillsynsman. Efter det denna besvärshänvisning blifvit meddelad förklarar Christian Persson att han ej ämnar anföra besvär emot HäradsRättens förestående utslag och derföre ej heller önskar att få sig tillsänd del af detsamma.

v189694.b119

Litt Justus

No 52

Personbevis

för Hemmansegaren Christian Persson från Hålkekärr af Nafverstads församling, häktad för mened. Född den 23 Febr 1827, på hemmanet Sögård i Nafverstads församling af Bullarens härad i Bohus län.

Föräldrarna äro Bonden Per Andersson och Christina Andersdotter, hvilken sistnämnda afled den 21 Mars 1844, födda inom Nafverstads församling, der fadren ännu vistas och lefva.

Har åtnjutit öm föräldravård, blifvit undervisad i hemmet, der han qvarstannat till år 1854, då han flyttade till Hålkekärr, blef år 1843 till den heliga nattvarden admitterad, och har sednast brukat nämnda Nådemedel i Maj månad 1867.

Gift år 1854 med ännu lefvande Inger Persdotter, och har med henne ännu ännu lefvande söner, Johan Alfred, Lorentz Wilhelm och Edward Ferdinand samt dottern Clara Paulina, hvilka alla för närvarande vistas i hemmet; har dessutom ännu i föräldrahemmet följande syskon: Bröderna Carl, Johannes och Anders samt systrarna Carolina, Amalia och Augusta.

Har alltid varit bosatt och mantalsskrifven inom Nafverstads församling.

Är icke tillförene häkta eller för brott tilltalad.

Hede och Nafverstad den 7 Febr 1868

L J Mjöberg